

Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentointitarkoituksiin. Toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä.

► **B**

NEUVOSTON DIREKTIIVI,
annettu 29 päivänä toukokuuta 1990,
turvallisuutta ja terveyttä varten näyttöpäätetyölle asetettavista vähimmäisvaatimuksista (viides
direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi)
(90/270/ETY)
(EYVL L 156, 21.6.1990, s. 14)

Muutettu:

► **M1**

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/30/EY, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2007

virallinen lehti

N:o sivu päivämäärä

L 165 21 27.6.2007

NEUVOSTON DIREKTIIVI,

annettu 29 päivänä toukokuuta 1990,

turvallisuutta ja terveyttä varten näyttöpäätetyölle asetettavista vähimmäisvaatimuksista (viides direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi)

(90/270/ETY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 118 a artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾ jonka se on tehnyt kuultuaan työturvallisuuden, työhygienian ja työterveydenhuollon neuvoo-antavaa komiteaa,

toimii yhdessä Euroopan parlamentin kanssa ⁽²⁾,

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽³⁾,

sekä katsoo, että

perustamissopimuksen 118 a artiklassa määrätään, että neuvosto antaa direktiivein vähimmäisvaatimukset edistääkseen erityisesti työympäristön parantamista työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden suojelun paremman tason takaamiseksi,

mainitun artiklan mukaan näissä direktiiveissä vältetään säätämästä sellaisia hallinnollisia, taloudellisia ja oikeudellisia rasituksia, jotka vaikeuttaisivat pienten tai keskisuurten yritysten perustamista taikka niiden kehitystä,

työturvallisuutta, työhygieniää ja työterveyshuoltoa koskevasta toimenpideohjelmasta annetussa komission tiedonannossa ⁽⁴⁾ edellytetään uutta teknologiaa koskevien toimenpiteiden antamista; neuvosto kiinnitti tähän asiaan huomiota työturvallisuutta, työhygieniää ja työterveyshuoltoa koskevassa 21 päivänä joulukuuta 1987 antamassaan päätöslauselmassa ⁽⁵⁾;

niiden vähimmäisvaatimusten noudattaminen, joiden tarkoituksena on taata parempi turvallisuustaso työpisteissä, joissa on näyttöpäätteet, on olennaisen tärkeää työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden varmistamiseksi;

tämä direktiivi on sellainen erillinen direktiivi, jota tarkoitetaan toimenpiteistä työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden parantamisen edistämiseksi 12 päivänä kesäkuuta 1989 annetun neuvoston direktiivin 89/391/ETY ⁽⁶⁾ 16 artiklan 1 kohdassa; mainitun direktiivin säännöksiä on sovellettava kokonaisuudessaan, sanotun kuitenkin rajoittamatta tässä direktiivissä olevien ankarampien tai erityissäännöksiä soveltamista näyttöpäätelaitteiden käyttöön työntekijöiden työssä,

työnantajien velvollisuutena on olla jatkuvasti selvillä työpisteen suunnittelua koskevista tuoreimmista teknologian edistysaskelista ja tieteen havainnoista, jotta he voivat tehdä kaikki tarvittavat muutokset taataksaan paremman työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden suojelun tason,

ergonomian näkökohdat ovat erityisen tärkeitä sellaisissa työpisteissä, joissa on näyttöpäätteet,

tällä direktiivillä edistetään käytännössä sisämarkkinoiden sosiaalisen ulottuvuuden kehittämistä, ja

⁽¹⁾ EYVL N:o C 113, 29.4.1988, s. 7 ja EYVL N:o C 130, 26.5.1989, s. 5

⁽²⁾ EYVL N:o C 12, 16.1.1989, s. 92 ja EYVL N:o C 113, 7.5.1990

⁽³⁾ EYVL N:o C 318, 12.12.1988, s. 32

⁽⁴⁾ EYVL N:o C 28, 3.2.1988, s. 3

⁽⁵⁾ EYVL N:o C 28, 3.2.1988, s. 1

⁽⁶⁾ EYVL N:o L 183, 29.6.1989, s. 1

▼B

päätöksen 74/325/ETY⁽¹⁾ mukaisesti, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna vuoden 1985 liittymisasiakirjalla, komissio kuulee työturvallisuuden, työhygienian ja työterveyshuollon neuvoa-antavaa komiteaa tehtäessä ehdotuksia näistä kysymyksistä.

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I JAKSO

YLEISET SÄÄNNÖKSET

*1 artikla***Tarkoitus**

1. Tässä direktiivissä, joka on viides direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi, säädetään 2 artiklassa olevien määritelmien mukaisesti turvallisuutta ja terveyttä varten vähimmäisvaatimukset näyttöpäätelaitteilla tehtävälle työlle.
2. Direktiivin 89/391/ETY säännöksiä on sovellettava kokonaisuudessaan koko 1 kohdassa tarkoitettulla soveltamisalalla, sanotun rajoittamatta kuitenkin tässä direktiivissä olevien ankarampien tai erityissäännöksiä soveltamista.
3. Tätä direktiiviä ei sovelleta:
 - a) ajoneuvojen tai koneiden ohjaamoihin tai valvomoihin;
 - b) kuljetusvälineissä oleviin tietokonejärjestelmiin;
 - c) pääasiassa yleiseen käyttöön tarkoitettuihin tietokonejärjestelmiin;
 - d) kannettaviin järjestelmiin, jos niitä ei käytetä työpisteessä tavallista pitempään;
 - e) laskimiin, kassakoneisiin eikä laitteisiin, joissa on pieni tieto- tai mittanäyttö, joka on tarpeen koneen varsinaista käyttöä varten;
 - f) sellaisiin perinteisiin kirjoituskoneisiin, joissa on ikkuna rivinäyttöä varten.

*2 artikla***Määritelmät**

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- a) näyttöpäätteellä, alfanumeerista tai graafista kuvaruutua, käytettävästä näyttöprosessista riippumatta;
- b) työpisteellä, yhdistelmää, johon kuuluu näyttöpäätte, jossa voi olla varusteena näppäimistö tai syöttölaite tai ohjelmisto, joka määrittelee käyttäjän ja koneen välisen liittymän, mahdolliset lisälaitteet, oheislaitteet mukaan lukien levyasema, puhelin, modeemi, kirjoitin, asiapaperiteline, työtuoli ja työpöytä tai työtaso, sekä välitöntä työympäristöä;
- c) työntekijällä, direktiivin 89/391/ETY 3 a artiklan määritelmän mukaista työntekijää, joka tavallisesti käyttää näyttöpäätettä merkittävänä osana normaalia työtään.

⁽¹⁾ EYVL N:o L 185, 9.7.1974, s. 15

II JAKSO

TYÖNANTAJIEN VELVOLLISUUDET

3 artikla

Selvitys työpisteistä

1. Työnantajat on veloitettava tekemään selvitys työpisteistä työntekijöiden turvallisuus- ja terveysolojen arvioimiseksi, ottaen erityisesti huomioon mahdollisesti näölle aiheutuvat vaarat, fyysiset ongelmat ja henkiseen stressiin liittyvät ongelmat.

2. Työnantajien on toteutettava aiheelliset toimenpiteet poistaakseen 1 kohdassa tarkoitettua arviointia tehtäessä havaitut vaarat ottaen huomioon näiden vaarojen lisä- ja/tai yhteisvaikutukset.

4 artikla

Ensimmäistä kertaa käyttöön otettavat työpisteet

Työnantajien on toteutettava aiheelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että joulukuun 31 päivän 1992 jälkeen ensimmäistä kertaa käyttöön otettavat työpisteet täyttävät liitteessä selostetut vähimmäisvaatimukset.

5 artikla

Jo käytössä olevat työpisteet

Työnantajien on toteutettava aiheelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että joulukuun 31 päivänä 1992 tai sitä ennen käyttöön otetut työpisteet on muutettu liitteessä ilmaistujen vähimmäisvaatimusten mukaisiksi viimeistään neljän vuoden kuluttua tuosta päivästä.

6 artikla

Työntekijöille tiedottaminen ja työntekijöiden kouluttaminen

1. Työntekijöiden on, tämän kuitenkaan rajoittamatta direktiivin 89/391/ETY 10 artiklan soveltamista, saatava tietoja kaikista heidän työpisteeseensä liittyvistä turvallisuus- ja terveystarkoituksista, varsinkin sellaisista työpisteisiin sovellettavista toimenpiteistä, jotka pannaan täytäntöön 3, 7 ja 9 artiklan mukaisesti.

Työntekijöille tai heidän edustajilleen on aina tiedotettava kaikista terveyteen ja turvallisuuteen liittyvistä toimenpiteistä, jotka on toteutettu tämän direktiivin mukaisesti.

2. Jokaisen työntekijän on, tämän kuitenkaan rajoittamatta direktiivin 89/391/ETY 12 artiklan soveltamista, myös saatava koulutus työpisteen käyttöön ennen kuin hän aloittaa tämän tyyppisen työn ja aina, kun työpisteen järjestelyjä muutetaan olennaisesti.

7 artikla

Päivittäinen työnteko

Työnantajan on suunniteltava työntekijän toiminta siten, että taudit tai toiminnan muutokset keskeyttävät päivittäisen näyttöpäätetyön säännöllisin väliajoin ja vähentävät näyttöpäätetyön aiheuttamaa kuormitusta.

▼B*8 artikla***Neuvottelu työntekijöiden kanssa ja työntekijöiden osallistuminen**

Työntekijöitä tai heidän edustajiaan on kuultava ja heidän on sallittava osallistua tämän direktiivin ja siihen kuuluvien liitteiden tarkoittamien asioiden käsittelyyn direktiivin 89/391/ETY 11 artiklassa säädetyn mukaisesti.

*9 artikla***Työntekijöiden silmien ja näön suojeleminen**

1. Työntekijöiden on päästävä asianmukaiseen silmien ja näön tarkastukseen, jonka suorittajalla on siihen tarvittava pätevyys:

- ennen näyttöpäätetyön aloittamista,
- säännöllisin väliajoin sen jälkeen, ja
- kun työntekijöillä on näköön liittyviä vaikeuksia, jotka saattavat johtua näyttöpäätetyöstä.

2. Työntekijöiden on päästävä silmälääkärin tutkimukseen, jos se 1 kohdassa tarkoitetun tarkastuksen tulosten perusteella on tarpeen.

3. Työntekijöille on annettava kyseiseen työhön sopivat, erityiset korjaavat apuneuvot, jos 1 kohdassa tarkoitetun tarkastuksen tai 2 kohdassa tarkoitetun tutkimuksen tulokset osoittavat sen olevan tarpeen eikä tavomaisia korjaavia apuneuvoja voi käyttää.

4. Tämän artiklan mukaiset toimenpiteet eivät saa missään olosuhteissa aiheuttaa työntekijöille lisäkustannuksia.

5. Työntekijöille järjestettävä silmien ja näön suojeleminen voidaan järjestää osana kansallista terveydenhuoltojärjestelmää.

III JAKSO

ERINÄISIÄ SÄÄNNÖKSIÄ*10 artikla***Liitteiden muuttaminen**

Liitteeseen tehtävät pelkästään tekniset muutokset tekniikan kehitykseen mukauttamiseksi, kansainvälisten määräysten tai vaatimusten taikka näyttöpäätetyötä koskevan uuden tietämyksen huomioon ottamiseksi näyttöpäätetyössä on annettava direktiivin 89/391/ETY 17 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

*11 artikla***Loppusäännökset**

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan 31 päivään joulukuuta 1992 mennessä.

Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kirjallisina ne kansalliset säännökset, jotka ne ovat antaneet tai antavat tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä.

▼M1

▼B

12 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

LIITE

VÄHIMMÄISVAATIMUKSET

(4 ja 5 artikla)

Alkuhuomautus

Tämän liitteen mukaisia velvoitteita sovelletaan tämän direktiivin päämäärien saavuttamiseksi sikäli kuin, ensinnäkin, työpisteessä on asianomaisia osatekijöitä ja, toiseksi, tehtävään luonnostaan kuuluvat vaatimukset tai sen ominaispiirteet eivät ole esteenä soveltamiselle.

1. LAITTEET

a) **Yleinen huomautus**

Laitteiden käyttö sellaisenaan ei saa aiheuttaa työntekijöille vaaraa.

b) **Kuvaruutu**

Kuvaruudun merkkien on oltava selvärajaisia ja -muotoisia sekä riittävän suuria, ja merkkien ja rivien välissä on oltava riittävästi tilaa.

Kuvan on oltava vakaa, se ei saa väristä eikä olla muutenkaan epävakaa.

Kirkkauden ja/tai ja taustan välisen kontrastin on oltava käyttäjän helposti säädettävissä, ja sitä on voitava helposti säätää myös ympäristön olosuh-
teiden mukaiseksi.

Kuvaruudun on oltava helposti käännettävä ja kallistettava käyttäjän tarpeisiin sopivaksi.

Kuvaruudun alla on voitava käyttää erillistä alustaa tai säädettävää pöytää.

Kuvaruutu ei saa käyttäjälle epämukavalla tavalla häikäistä eikä heijastella.

c) **Näppäimistö**

Näppäimistöä on voitava kallistaa ja sen on oltava erillään kuvaruudusta, jotta työntekijä saa mukavan työasennon, jossa hänen käsivartensa ja kätensä eivät väsy.

Näppäimistön edessä on oltava riittävästi tilaa, jotta käyttäjän kädet ja käsivarret saavat tukea.

Näppäimistöissä on oltava mattapinta häikäisevien heijastusten välttämiseksi.

Näppäimistön järjestyksen ja näppäinten on oltava sellaiset, että näppäimistön käyttö on helppoa.

Näppäimiin merkittyjen tunnusten on erotuttava riittävästi pohjaväristä, ja niitä on voitava helposti lukea suunnitellussa työasennossa.

d) **Työpöytä tai työtaso**

Työpöydän tai työtason on oltava pinnaltaan riittävän suuri, himmeä ja sellainen, että kuvaruudun, näppäimistön, asiapapereiden ja tarvittavien laitteiden järjestys on joustava.

Asiapaperitelineen on oltava tukeva ja säädettävä. Se on asetettava sellaiseen asentoon, että epämukavat pään ja silmän liikkeet jäävät mahdollisimman vähäisiksi.

Työntekijöillä on oltava riittävästi tilaa mukavaa asentoa varten.

e) **Työtuoli**

Työtuolin on oltava tukeva, ja sen on sallittava käyttäjälle liikkumisvapaus ja mukava asento.

Istuimen on oltava korkeussuunnassa säädettävä.

Sekä istuimen selkänojan korkeutta ja että kallistuskulmaa on voitava säätää.

Jokaiselle, joka sitä toivoo, on annettava käyttöön jalkatuki.

▼B**2. YMPÄRISTÖ****a) Tilavaatimukset**

Työpiste on mitoitettava ja suunniteltava siten, että käyttäjällä on riittävästi tilaa muuttaa asentoa ja vaihdella liikkeitä.

b) Valaistus

Huoneen yleisvalaistuksen ja/tai kohdevalaistuksen (työlamput) on taatava riittävä valo ja tarkoituksenmukainen kontrasti kuvaruudun ja taustan välille työn tyyppi ja käyttäjän näkövaatimukset huomioon ottaen.

Mahdollinen häiritsevä häikäisy ja heijastukset kuvaruudulla tai muissa laitteissa on estettävä järjestämällä työpaikan ja työpisteen osien paikat sekä keinovalon lähteiden paikat ja tekniset ominaisuudet yhteen sopiviksi.

c) Heijastukset ja häikäisy

Työpisteet on suunniteltava siten, etteivät valonlähteet kuten ikkunat ja muut aukot, läpinäkyvät tai läpikuultavat seinät, kirkasväriset kiinteät kalusteet tai seinät aiheuta suoraa häikäisyä eivätkä, jos mahdollista, liioin heijastuksia kuvaruudulle.

Ikkunat on varustettava sopivilla säädettävillä peitteillä työpisteeseen lankeavan päivänvalon himmentämiseksi.

d) Melu

Työpisteeseen tai -pisteisiin kuuluvista laitteista lähtevä melu on otettava huomioon työpistettä varusteltaessa. Melu ei saa häiritä etenkin keskittymistä eikä puhetta.

e) Lämpö

Työpisteeseen tai -pisteisiin kuuluvat laitteet eivät saa tuottaa liikaa lämpöä, mikä voisi aiheuttaa työntekijöille epämukavuutta.

f) Säteily

Valoa lukuun ottamatta kaikki säteily on vähennettävä työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden suojelun kannalta merkitykseltömälle tasolle.

g) Kosteus

Kosteuden on oltava ja säilyttävä asianmukaisella tasolla.

3. TIETOKONEEN KÄYTTÄJÄLIITTYMÄ

Suunnitellessaan, valitessaan, ottaessaan käyttöön tai muuttaessaan ohjelmistoa sekä suunnitellessaan tehtäviä, joissa käytetään näyttöpäätettä, työnantajan on noudatettava seuraavia periaatteita:

- a) ohjelmiston on sovittava tehtävään;
- b) ohjelmiston on oltava helppo käyttää ja, jos se on tarkoituksenmukaista, sovitettavissa käyttäjän tiedon tai kokemuksen tasoon; mitään määrän tai laadun valvontakeinoa ei saa käyttää työntekijöiden tietämättä;
- c) järjestelmien on annettava työntekijöille palautetta heidän suorituksestaan;
- d) järjestelmien on näytettävä tieto sellaisessa muodossa ja sellaisella nopeudella, jota käyttäjä pystyy seuraamaan;
- e) ohjelmistoergonomian periaatteita on noudatettava varsinkin ihmisen suorittamassa tietojenkäsittelyssä.